

Nâng cao kỹ năng thực hành Điều lệnh Đội ngũ cho học viên Trường Cao đẳng Cảnh sát Nhân dân 1

Luu Tuấn Anh*

*ThS. Khoa Quân sự - Võ thuật - TĐTT Trường CĐCS Nhân dân 1

Received: 01/12/2023; Accepted: 8/12/2023; Published: 15/12/2023

Abstracts: Through the use of appropriate and reliable research methods, the main purpose of the study is to determine the theoretical basis and thereby propose appropriate measures to improve the quality of teaching, Learning Team Command in National Defense Education for students at the People's Police College 1. Research to propose measures to improve the effectiveness of learning practical skills in Team Command subject in accordance with reality include: Raising awareness and effectively promoting the role of educational resources at the unit; Regularly innovate teaching methods; Promoting students' positivity and self-discipline; Strengthen facilities and means to support teaching and practice team command; Promote the role of company officers in practicing team command of students.

Keywords: Solutions, practical skills, team command, students, national defense education.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục Quốc phòng (GDQP) cho toàn dân nói chung, cho học viên (HV) nói riêng là một nội dung quan trọng của nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới hiện nay. Nghị định 15/NĐCP (01/05/2001), 116/2007/NĐCP (10/7/2007) của Chính Phủ về GDQP, nêu rõ mục tiêu: “Có kỹ năng quân sự, an ninh cần thiết để tham gia vào sự nghiệp xây dựng, củng cố nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”.

Điều lệnh đội ngũ (ĐLĐN) có tác dụng rèn luyện cho HV ý thức tổ chức kỉ luật, tác phong nhanh nhẹn, khẩn trương, tự giác chấp hành mệnh lệnh, sẵn sàng nhận nhiệm vụ được giao. Nâng cao chất lượng rèn luyện kĩ năng thực hành (KNTH) động tác ĐLĐN giúp HV nâng cao kết quả học tập và rèn luyện, hiểu rõ mục đích, ý nghĩa và vận dụng nếp sống kỉ cương, trật tự, nề nếp vào trong hoạt động sinh hoạt của nhà trường và xã hội.

ĐLĐN là một nội dung được thực hiện ngoài bãi tập bằng sự kết hợp chặt chẽ, giữa lí thuyết và thực hành của người dạy. Đối tượng giảng dạy được biên chế thành các đơn vị tiểu đội, trung đội, đại đội. Thực tế việc rèn luyện KNTH về ĐLĐN còn tồn tại nhiều bất cập, chất lượng học tập nội dung này còn nhiều hạn chế. Vì vậy, nâng cao chất lượng rèn luyện KNTH về ĐLĐN là một việc làm cần thiết, góp phần phát huy tính chủ động, tích cực, năng động và sáng tạo nhằm đạt kết quả cao trong học tập và rèn luyện của học sinh, sinh viên nói chung, HV Trường Cao đẳng Cảnh sát (CĐCS) Nhân dân 1 nói riêng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cách tiếp cận, phương pháp, đối tượng và thời gian nghiên cứu

Cách tiếp cận vấn đề: Thông qua cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của ĐCS Việt Nam về GD&ĐT; Dựa trên các quan điểm, nguyên tắc, phương pháp nghiên cứu giáo dục học, khoa học xã hội và nhân văn làm cơ sở phương pháp luận, từ đó định hướng cho việc tiếp cận đối tượng nghiên cứu, luận giải các vấn đề nghiên cứu.

Phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu gồm: Nghiên cứu lý thuyết; Nghiên cứu thực tiễn; Quan sát; Tọa đàm, trao đổi.

Nghiên cứu tại Trường CĐCS Nhân dân 1. Thời gian: Từ học kỳ 1/2022 đến học kỳ 1/2023.

2.2. Đặc điểm KNTH Điều lệnh đội ngũ của HV Trường CĐCS Nhân dân 1

KNTH là một yếu tố quan trọng của HV trong học tập môn GDQP tại Trường CĐCS Nhân dân 1. KNTH được đặt ra và hình thành trong thực tiễn hoạt động học tập rèn luyện của HV. Thông qua hoạt động thực hành góp phần phát huy được vai trò, trách nhiệm của HV trong học tập các môn học quân sự, hình thành tư thế tác phong quân sự, qua đó hình thành kỹ năng vận động cá nhân trên chiến trường và vận dụng sáng tạo vào hoạt động và học tập hàng ngày.

KNTH trong học tập môn GDQP được hiểu là kỹ năng thực hiện có kết quả các hoạt động trên cơ sở vận dụng những tri thức, kỹ năng, kỹ xảo đã có để giải quyết những nhiệm vụ học tập mà quá trình dạy

học đề ra trong những điều kiện học tập nhất định. KNTH được đặc trưng bởi tính chủ động, tích cực, độc lập.

KNTH được cấu thành bởi những hành động tự học diễn ra theo một trình tự logic, hướng tới mục tiêu hoàn thành các nhiệm vụ thực hành được đề ra. Các hành động thực hành trong môn GDQP cơ bản gồm: Quan sát động tác mẫu, xây dựng kế hoạch luyện tập, thực hiện các bài tập, trao đổi đàm thoại,... Mỗi hành động trên đòi hỏi phải có sự hiểu biết và mức độ thành thạo nhất định, nói cách khác nó đòi hỏi phải có những tri thức và kỹ năng tương ứng.

Nâng cao KNTH cho HV trong học tập môn GDQP tại Trường CĐCS Nhân dân 1 được xác định là quá trình vận dụng tổng hợp các biện pháp, cách thức tổ chức của GV nhằm nâng cao khả năng sử dụng các phương pháp và vận dụng một cách có hiệu quả những tri thức và kinh nghiệm thực hành đã có vào quá trình thực tiễn nhằm giải quyết các nhiệm vụ truyền tải tri thức, làm thay đổi hoặc xây dựng mới quan điểm nhận thức, hành vi cho HV để đạt được mục tiêu, hình thành kỹ năng kỹ xảo đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ.

2.3. Đề xuất các giải pháp nâng cao KNTH về ĐLĐN cho HV Trường CĐCS Nhân dân 1

2.3.1. Nâng cao nhận thức, phát huy có hiệu quả vai trò của các nguồn lực giáo dục

Nâng cao KNTH môn ĐLĐN cho HV là cùng cố, hoàn thiện kiến thức; Rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo từ đơn giản đến phức tạp; Phát triển tư duy, năng lực nghề nghiệp; Giáo dục nhân cách và giúp HV kiểm nghiệm kiến thức lý thuyết đã học; Rèn luyện tư thế tác phong của HV,... Để làm được vấn đề đó giảng viên (GV) cần phải nhận thức rõ tầm quan trọng của KNTH môn ĐLĐN và phát huy có hiệu quả trong quá trình giảng dạy và hướng dẫn luyện tập cho HV. GV phải không ngừng nâng cao trình độ chính trị và chuyên môn trong quá trình giảng dạy để đảm bảo giảng dạy môn học đạt kết quả cao, đồng thời cần nghiên cứu, đề xuất xây dựng quy hoạch tổng thể, thống nhất, phù hợp để cán bộ thực sự yên tâm công tác, nghiên cứu, học tập nâng cao trình độ. Bên cạnh đó, cần có chủ trương, biện pháp xây dựng đội ngũ GV GDQP bảo đảm số, chất lượng đáp ứng yêu cầu giảng dạy. Để làm tốt giải pháp này cần thực hiện một số vấn đề cơ bản sau:

- GV phải thường xuyên tích cực tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cũng như các phẩm chất nhân cách cần có của người GV để đáp ứng tốt hơn nữa về yêu cầu của tiến trình giảng dạy và nâng cao chất lượng dạy học của bản thân.

Trình độ tri thức là mức độ hiểu biết sâu rộng của người GV, được thể hiện trước hết ở sự am hiểu sâu sắc lĩnh vực khoa học mà mình đảm nhiệm, kiến thức về khoa học liên ngành và các khoa học có liên quan khác.

- Thường xuyên tổ chức dự giờ, trao đổi kinh nghiệm, tham khảo các bài giảng mẫu để rút kinh nghiệm, nâng cao nghiệp vụ sư phạm, luôn tìm tòi và sáng tạo những phương pháp dạy học phù hợp với điều kiện thực tiễn của hoạt động sư phạm quân sự, không áp đặt, máy móc trong giảng dạy.

- Tích cực nâng cao kỹ năng hoạt động sư phạm cho GV trong quá trình dạy học. Kỹ năng hoạt động sư phạm là một trong những yếu tố quan trọng trong nhân cách của GV được hình thành, phát triển thông qua hoạt động giảng dạy và có ảnh hưởng rất lớn đến tính tích cực nhận thức của HV đối với môn học.

2.3.2. Thường xuyên đổi mới phương pháp dạy học môn ĐLĐN

Theo lý thuyết hoạt động, phương pháp dạy KNTH môn ĐLĐN được bắt đầu bằng sự chuyển ra ngoài của hoạt động bên trong (qua thực hành giúp người học vận dụng những kiến thức lý thuyết của môn học vào hoạt động thực tiễn để kiểm nghiệm kiến thức, rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo). Sau đó là sự chuyển vào trong của hoạt động bên ngoài (qua thực hành giúp người học phân tích tổng hợp rút ra những vấn đề lý luận, hình thành những khái niệm khoa học). Với ý nghĩa như vậy, phương pháp dạy KNTH môn ĐLĐN luôn được HV đón nhận trong trạng thái tâm lý tích cực. Các phương pháp dạy học rất đa dạng, sự kết hợp giữa các phương pháp giảng dạy lý thuyết và KNTH giúp người học nhận thức sâu sắc về môn học. Do đó cần phải đa dạng hóa các phương pháp dạy học theo hướng phù hợp, tăng cường vận dụng các phương pháp dạy học tiên tiến, hiện đại nhằm nâng cao chất lượng hiệu quả môn học.

Mỗi GV cần phải quan tâm đến các nội dung liên quan đến điều lệnh Quân đội nhân dân Việt Nam sửa đổi mới nhất để điều chỉnh cho phù hợp. GV cần phải không ngừng học tập để nâng cao trình độ chuyên môn, tìm tòi các phương pháp dạy học môn ĐLĐN đặc biệt là các cuốn tài liệu, băng hình về huấn luyện điều lệnh sửa đổi mới nhất của Cục Quân huấn - Bộ Tổng tham mưu để vận dụng vào giảng dạy.

2.3.3. Phát huy tính tích cực, tự giác của HV trong quá trình thực hành môn ĐLĐN

Tính tích cực tự giác học tập thể hiện ở sự tạo ra hứng thú, say mê để tạo ra tư duy sáng tạo, giúp cho HV có khả năng tìm tòi, khám phá nội dung học tập. Để có được tính tích cực tự giác học tập tốt, HV cần:

- Vạch kế hoạch: Học tập và làm việc có hệ thống nghiên cứu điều gì nên làm trước, điều gì làm sau. Điều này sẽ giúp HV tiết kiệm được thời gian trong quá trình học tập.

- Lựa chọn thời điểm học tập tốt: HV cần lựa chọn học tập vào lúc họ cảm thấy có lợi nhất cho môn học. Tích cực xem lại nội dung trong giáo trình cũng như tích cực luyện tập ĐLĐN.

- Học chủ động: Không nên học vẹt, học thuộc lòng. Hãy dùng nhiều giác quan khi học. Đối với nội dung điều lệnh để nắm chắc kiến thức và nhớ lâu thì bản thân mỗi HV phải vừa nói và vừa thực hiện động tác hết lần này đến lần khác.

Nghị lực học tập là động lực thúc đẩy HV có được phương pháp học, tập môn ĐLĐN tốt hơn. Muốn nâng cao tri thức, kỹ năng, kỹ xảo, năng lực trong quá trình học tập, HV cần phải luôn nỗ lực phấn đấu, thông qua quá trình tích lũy liên tục.

Để thực hiện tốt những vấn đề trên thì mỗi HV cần:

- Rèn luyện tính kiên trì, bền bỉ, không ngại khó khăn; Xây dựng thói quen làm việc có kế hoạch và quyết tâm thực hiện kế hoạch học tập.

- Kiên quyết đấu tranh với tâm lý ỷ lại, lười biếng, ham muốn an nhàn của chính bản thân.

- Tích cực rèn luyện cho mình các kỹ năng, cập nhật bổ sung các phương pháp học tích cực: Nghe, ghi, đọc tài liệu, tự học, tự phân tích tổng hợp tài liệu,...

- Nghiêm túc và tự giác thực hiện theo đúng kế hoạch rèn luyện đã xác định. Chú trọng phân chia thời gian một cách hợp lý. Cần quan tâm đến hứng thú và động cơ tự học tích cực.

2.3.4. Tăng cường cơ sở vật chất, phương tiện đảm bảo cho quá trình thực hành môn ĐLĐN

Cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật ảnh hưởng không nhỏ đến quá trình nâng cao KNTH môn ĐLĐN của HV. Phương tiện vật chất kỹ thuật giúp cung cấp các công cụ hỗ trợ cho hoạt động dạy, học thực hành và nâng cao KNTH môn ĐLĐN, đồng thời là yếu tố bắt buộc đảm bảo chất lượng, hiệu quả KNTH môn ĐLĐN.

Hệ thống cơ sở vật chất của Trường CĐCS Nhân dân 1 đã được cải thiện trong những năm qua, tuy nhiên vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu đối với môn ĐLĐN. Nhu cầu thực tế tại trường cần bổ sung hoàn thiện hệ thống tài liệu, giáo trình, tập bài giảng. Để khắc phục vấn đề, cần tiếp tục củng cố và nâng cấp hệ thống cơ sở vật chất, thiết bị dạy học hiện có, xây dựng hệ thống thao trường bãi tập đặc biệt sân tập ĐLĐN đảm bảo chất lượng để HV học, luyện tập.

2.3.5. Phát huy vai trò của cán bộ đại đội trong việc duy trì thực hiện rèn luyện ĐLĐN, gắn luyện tập cơ bản với rèn luyện thường xuyên

Đây là biện pháp quan trọng, trực tiếp góp phần nâng cao bản lĩnh, kỹ năng, kỹ xảo thực hiện động tác ĐLĐN cho HV. Vì ĐLĐN luôn gắn với mọi hoạt động của đơn vị, do đó huấn luyện đến đâu cán bộ đại đội áp dụng ngay vào thực tiễn đến đó, thực hiện sai đâu sửa đó. Đề tiện cho công tác quản lý, duy trì ĐLĐN, các GV nên lựa chọn bồi dưỡng cán bộ đại đội có năng lực, trình độ và nhiều kinh nghiệm thực tiễn. Mọi hoạt động của HV được thực hiện và duy trì bằng điều lệnh của Quân đội, thực hiện theo quy định chế độ trong ngày, trong tuần, tạo ra cơ hội trải nghiệm môi trường hoạt động quân sự thực tế cho HV. Tuy nhiên cán bộ đại đội không nên cứng nhắc, phải biết vận dụng linh hoạt phù hợp với hoạt động sinh hoạt, học tập thì mới có hiệu quả phát huy tính tích cực, tự giác của HV.

3. Kết luận

Căn cứ vào nhiệm vụ chức năng giảng dạy và thực tế tại Trường CĐCS Nhân dân 1 hiện nay, cần phải có nhiều biện pháp để nâng cao KNTH môn ĐLĐN nhằm nâng cao hiệu quả học, rèn luyện môn GDQP nói chung. Nghiên cứu để xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả học tập KNTH môn ĐLĐN phù hợp với thực tế gồm: Nâng cao nhận thức, phát huy có hiệu quả vai trò của các nguồn lực giáo dục tại đơn vị; Thường xuyên đổi mới phương pháp dạy học; Phát huy tính tích cực, tự giác của HV; Tăng cường cơ sở vật chất, phương tiện hỗ trợ giảng dạy và tập luyện ĐLĐN; Phát huy vai trò của cán bộ đại đội trong việc tập luyện ĐLĐN của HV.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Văn Chính (2004), *Một số biện pháp nâng cao chất lượng dạy học thực hành trong đào tạo sĩ quan chính trị cấp phân đội*, Luận án tiến sĩ Giáo dục học, Hà Nội.

2. Nguyễn Thị Liễu (2009), *Biện pháp nâng cao hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học ở trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên*, Luận văn Thạc sĩ Giáo dục học, Đại học sư phạm Thái Nguyên.

3. Nguyễn Đình Minh, Nguyễn Văn Chung (2010), *Vận dụng phương pháp dạy học ở nhà trường quân sự*, NXB Quân đội nhân dân, Hà Nội.

4. Chính phủ (2001), *Nghị định 15/NĐCP ngày 01 tháng 05 năm 2001 của Chính phủ về GDQP*, Hà Nội.

5. Chính phủ (2007), *Nghị định số 116/2007/NĐCP ngày 10/7/2007 của Chính Phủ về GDQP & AN*, Hà Nội.